

СТАНІСЛАВСЬКИЙ Ян-Гжегож (12(24). 06. 1860, с. Вільшана Черкаського пов. Київської губ., нині с-ще Звенигородського р-ну Черкаської обл. — 06. 01. 1907, Краків, Польща) — живописець і педагог. З походження поляк. Закінчив математичний факультет Варшавського університету, деякий час навчався в Санкт-Петербурзькому технологічному інституті. 1883 виїхав до Варшави, де вступив до рисувальної школи (викладач В. Герсон), згодом продовжив художню освіту в Краківській школі образотворчих мистецтв (викладач В. Люцкевич). Від 1885 удосконалював її у К. Дюрана в Парижі, але не дотримувався творчих настанов учителя, бо захопився доробком імпресіоністів, що стало його мистецьким кредо. Від 1896, повернувшись до Польщі, очолив майстерню пейзажного живопису в Краківській школі образотворчих мистецтв (від 1900 — академія). Часто приїздив в Україну. Автор численних пейзажів (близько 500), що вирізняються простотою, ясністю мотивів, ліричністю, однак позначених вишуканим колоритом, майстерною технікою виконання, а також жанрових картин. Засновник товариства польських художників «Stuka» (1897). Деякі роботи С. зберігають у Національному художньому музеї України, Національному музеї «Київська картинна галерея» (обидва — Київ), Львівській картинній галереї, Сумському художньому музеї. Серед учнів — [М. Бурачек](#),

[О. Новаківський](#), [І. Труш](#).

Основні твори

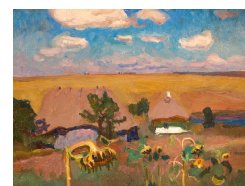
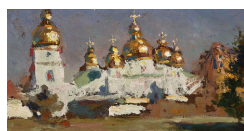
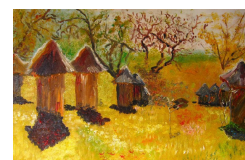
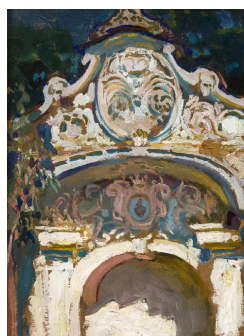
«Український козак» (1885), «Соняшники», «Вечеря» (обидва — 1890-і рр.), «Подільський пейзаж», «Мотив околиць Кракова», «Церква Санта Марія делла Салюте у Венеції», «Захід сонця», «Михайлівський собор у Києві», «Будяки», «Вітряки», «Мальви», «Напровесні», «Дніпро під Києвом» (усі — 1905), «Хата над Дніпром», «Маки цвітуть», «Праля», «Лірник».

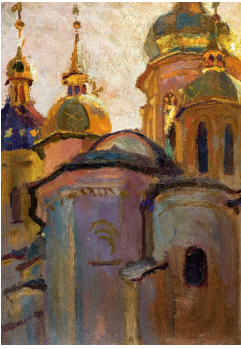
Рекомендована література

1. Виставка творів Яна Станіславського: Каталог. К., 1957;
2. Блюміна І. З любов'ю до України // Рад. культура. 1960, 23 черв.;
3. Її ж. Співець української природи // Українсько-польські культурні відносини ХІХ—ХХ століття. К., 2003;
4. Абліцов В. Галактика «Україна». Українська діаспора: видатні постаті. К., 2007;
5. Петрашик В. Ян Станіславський і Микола Бурачек — натхненні красою української природи // Художня культура. Актуальні проблеми. 2007. № 4.

[І. М. Блюміна](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Станіславський Ян-Гжегож / І. М. Блюміна // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-888645>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).